

တၢ်ကစီၣ်အဖုၣ်

လါအ့ၣ်ဖျါ ၁၀သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၣ်ဂံၢ်-20-1-NB1

**မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ်- ကီၢ်ပယီၤသးမၤသံ ကညီဒီကလုာ်စၢဖျါကရၢ ဂၤပုၤ
ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဂၤ ဒီး ကညီလီၢ်ကဝီၤခိၣ်န့ၢ်တဂၤ ဖဲလါမးရှး ၂၀၂၀နံၣ်**

တၢ်ကစီၣ်အဖုၣ်တဘျီအံၤ ဟံၤဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်မၤသံမၤဝီအဂ့ၢ်ခဲခါလၢ ကီၢ်ပယီၤသးလုာ်သ့ၣ်ခါပတၢ်ဝဲဖဲ မုၢ်တြီၢ် (ဖုၣ်ပုၣ်) ကီၢ်ရၣ်, ဖဲလါမးရှး ၂၀၂၀နံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါမးရှး ၅သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်အနံၤန့ၣ်, ကီၢ်ပယီၤသးလၢ ခိၣ်သ့ၣ်ရၣ်နီၣ်ဂံၢ် (ခမၣ်-၃၃၈) ခးသံဝဲ ကညီဒီကလုာ်စၢဖျါကရၢ (ခ့ၣ်ဆဲၣ်ယုၢ်-KNU) ဂၤပုၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ တဂၤဖဲ န့ၣ်လိကီၢ်ဆၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါမးရှး ၃၁သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်အနံၤန့ၣ် ကီၢ်ပယီၤသးလၢ ခိၣ်သ့ၣ်ရၣ်နီၣ်ဂံၢ် (ခလၣ်-၃၀)တဖၣ်ခးဝဲ လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိလၢ အဟးထီၣ်ဟးလီၤခံဖု ဖဲလုာ်သီကီၢ်ဆၣ် ဒီးလၢအကျါန့ၣ် လီၢ်ကဝီၤ ပုၤတဝါခိၣ်န့ၢ်စီၤသးမံအံၤ ဘၣ်ဒီးကျိအယိသံဝဲဒုန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ယးတၢ်ကဲထီၣ်သးတဖၣ်အံၤ တၢ်တဟံးထီၣ်ဖိထီၣ် ဂ့ၢ်ဝီလၢ ပုၤမၤအၢတၢ်တဖၣ်အဖီခိၣ်နီတမံၤဘၣ်. ¹

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်တခါ- ကီၢ်ပယီၤသးခးသံ (KNU) ဂၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဂၤဖဲ န့ၣ်လိကီၢ်ဆၣ်

ဖဲလါမးရှး ၅သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်အနံၤန့ၣ် ကီၢ်ပယီၤသး ခိၣ်သ့ၣ်ရၣ် (ခမၣ်) နီၣ်ဂံၢ်-၃၃၈ ခးသံဝဲ ကညီဒီကလုာ်စၢဖျါ ကရၢ (KNU) ဂၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဂၤဖဲ မံၤဝဲသဝီ, န့ၣ်လိကီၢ်ဆၣ်, မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.²

မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ် KNU နဲၣ်ရဲၣ်ဟံၤဖျါထီၣ်ဝဲလၢ, ပယီၤသးတဖၣ်ခးစိယီၤဝဲ KNU ဂၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါခဲဂၤလၢအလဲၤ လီၤမူဒါဒီး ဒီးယုာ်ဝဲသိလုာ်ယီၤအခါ ခိၣ်ဘၣ်ကျဲဖဲအဘူးဒီးပယီၤသးကလၢန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အကျါတဂၤလၢအမ့ၢ် စီၤမိၣ်အုၤသါ န့ၣ် ကျိချဲဘၣ်အီၤဖျါသဂၢ်လၢအကပၤတထံၣ်ဒီး အခိၣ်စ့ၣ်တကပၤဘၣ်ဒီးကျိသၢထံၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢ တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်အံၤအယိ ဂၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဂၤအံၤ အသးသမူဟးထီၣ်ကွံာ်ဝဲ ဖဲတၢ်လဲၤဆုၤအီၤဆု KNU မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ်ဝဲဒၤဒီးအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဂၤပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢအပူၤဖျဲးတဂၤတခီ တဲဖျါဝဲလၢ အဝဲသ့ၣ်ခဲဂၤအံၤလဲၤလီၤမူဒါဒီးအညီန့ၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢ အဝဲသ့ၣ်သုကျဲအံၤလၢတၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤအဂီၢ်ထီၣ်ဘိအယိ တဆိကမိၣ်ဟံၤသ့ၣ်ဟံၤသးဝဲလၢ ပယီၤသးကခးအီၤ သတူၢ်ကလၢဒ်အံၤဘၣ်. ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအနံၤန့ၣ်, ကီၢ်ပယီၤသးတဖၣ် လဲၤထီၣ်အိၣ်ခိးကွၢ်တၢ်လၢအသးကလၢ

¹ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိလၢလံာ်ဟံၤဖျါတဘျီအံၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်အီၤဝဲ လါမးရှး ဒီး လါအ့ၣ်ဖျါ ၂၀၂၀နံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်ဆု ယုာ်ထီၣ်အီၤလၢ လီၢ်ကဝီၤပုၤမၤသကိးတၢ်တဂၤ ဖဲမုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ်အပူၤ လၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤ လၢကညီဂွံဝီခွဲးယာ်ကရူၤ (KHRG) လၢကမၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖဲခွဲးယာ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဖဲလီၢ်ကဝီၤပုၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အမံၤ, တၢ်ဂီၤဒီး အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲလီၤတၢ်လီၤဆဲးတဖၣ်န့ၣ် တၢ်မၤလီၤဘၢ အီၤလၢအဝဲနီၣ်ကစၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိလၢ တၢ်ကွဲးရဲပုၤအီၤထီၣ်အီၤဝဲ ပနီကဝီၤအပူၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒု KHRG အတၢ်ကွဲးရဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိန့ၣ်လီၤ.

² ကညီတၢ်ကစီၣ်သန့-KIC (လါမးရှး ၂၀၂၀နံၣ်), [“တၢ်မတော် ပစ်ခတ်ၣ်ၤ ဒေသခံ လူထုခေါင်းဆောင်တစ်ဦး သေဆုံးဟု KNU မပြု”](#).

အချၢ တၢ်ဒုၣ်စၢၤကအိၣ်ဝဲ အအုၣ် (အကး) ၂၀၀ (၁၈၃ မံထၢၣ်) ယၣ်ယၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲဂၤပုၤပုၤတၢ်မူတၢ်ဒါခံၤဂၤ ဖဲဘူးထီၣ်န့ၣ် ပယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ်ခးစိယီၤအဝဲသ့ၣ် အထံၣ် ၂၀ ယၣ်ယၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ယးဒီးတၢ်ဂံၢ်အံၤ ပယီၤသးတဲပဒုၣ်အသးလၢ ဂၤပုၤပုၤတၢ်မူတၢ်ဒါခံၤဂၤအံၤ ဖဲခးဆိအဝဲသ့ၣ်အယီၤ အဝဲသ့ၣ် ခးဆၢက့ၤဒ်သိးကဒိသဒါလိာ်က့ၤအသးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. KNU တတူၢ်လိာ်ဝဲပယီၤသးအတၢ်ပာ်ဖျါအံၤဘၣ်. KNU ပာ်ဖျါဝဲလၢ ကီၢ်ပယီၤ ခိၣ်ချ့သးရှၢ်နီၣ်ဂံၢ် (၃၃၈) အံၤ ဆိလီၤအသးကလၢသက့ၤဆးဒး လၢအဘူးဒီးလီၢ်ကဝီၤ သဝီဖိတဖၣ် တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်ဒီး တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. KNU ယုထီၣ်တ့ၢ်ဝဲလၢ ကီၢ်ပယီၤသးဖဲန့ၣ် တဖၣ် ကသးကွံာ် မ့တမ့ၢ် မၤလီၤစ့ၤကွံာ်အသးကလၢလၢလီၢ်ကဝီၤအံၤအပူၤဘၣ်ဆၣ် တၢ်တမၤထွဲအီၤနီၣ်တမံၤဘၣ်.

တၢ်ကဲထီၣ်သးခံၤခါတခါ- ကီၢ်ပယီၤသးမၤသံ ကညီၣ်လီၢ်ကဝီၤပုၤတတၢ်ခိၣ်န့ၣ်တဂၤဖဲလူၢ်သီကီၢ်ဆၣ်

ဖဲလၢမးရှး ၃၁သီ, ၂၀၂၀န့ၣ်အနံၤန့ၣ်, ကီၢ်ပယီၤသးလၢ **ခိၣ်သးရှၢ် (ခလရ) နီၣ်ဂံၢ်-၃၀** တဖု ခးဝဲသဝီဖိခံၣ်လၢ အဝဲစိာ်တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိ ဒီးတၢ်ပိးတၢ်လိလၢဟံၣ်ဖိယီၤဖိတၢ်လိာ်အဂီၢ်တဖၣ် ဖဲစီၤမ့ၢ်ပျီကရူၢ်, လူၢ်သီကီၢ်ဆၣ်အပူၤန့ၣ် လီၤ. ဖဲမ့ၢ်နံၤအဝဲန့ၣ်, ကီၢ်ပယီၤသး **ခလရ (၃၀)** အသးဖိတဖၣ်လၢ အအိၣ်ဆိလီၤအသးဖဲ ဝဲက့ၣ်တူၢ်သးကလၢၤ တဖၣ် တီဆုၢ်ထီၣ်သးတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိဒီးတၢ်ပိးတၢ်လိသ့ၣ်တဖၣ်ဆူအသးကလၢၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ် အသးဖိတနီၤခိးတၢ် ဘၣ်တၢ်ဘၢလၢကျဲတီၤလီၤ လၢသးဖိဆုၢ်သးပိးလိဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ် လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ညီၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်အံးထွဲကွံာ်ထွဲကဟုကယၢ်အဝဲသ့ၣ်လၢ **ကညီၣ်ခိ ကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျးသးမ့ၢ်ဒိၣ် (KNLA)** အသးဖိစ့ၤဂၤ ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤလၢလီၢ်ကဝီၤပူၤ အဆၢကတီၢ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤအသးဖဲ လၢမးရှး ၃၁သီ, ၂၀၂၀ န့ၣ် ဂီၤခိ ၆း၁၀ န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်, KNLA သးစ့ၤဂၤခိဆုၢ်ဝဲ လီၢ်ကဝီၤ သဝီဖိ (၁၁) ဂၤလၢကခိကျဲဖဲ စီၤန့ၣ်ပျီ (တၢ်ကိးစ့ၢ်ကိးအီၤလၢ ထီၣ်ကိးထၢၣ်ပျီ), စီၤမ့ၢ်ပျီကရူၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ် ကီၢ်ပယီၤသးဖိလၢ **ခလရ (၃၀)** တဖၣ်ထံၣ်စိယီၤသဝီဖိတဖုအံၤဒီး ခးစိအဝဲသ့ၣ်ဒီးကျိတဘျးထံၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိ တဖၣ်ယုာ်ကွံာ်ပစုာ်ပတုၤဒီး ဘၣ်ဟံၣ်ကွံာ်ကယဲာ်အတၢ်ပိးတၢ်လိတဖၣ် လၢအပာ်ယုာ်ဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိတဖၣ်ဒီး ဖဲဖိကဟၣ်သီ (၂)၅၁ လၢအအိၣ်ဝဲ(၂၀ လံးထၢၣ်) န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ပူၤဟံၣ်ကဟၣ်သီအံၤ ဒ်သိးကသုဝဲလၢ ဖဲထဲၣ် ဟီၣ်ခိၣ်အဂီၢ် ဖဲအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ထဲၣ်လီၤစံာ်လီၢ် လၢတၢ်စ့ၤခါပုၤသ့ၣ်ဘုကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ပူၤဟံၣ်တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢ အရူၤဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ယိၣ်လၢ တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤကကီၢ်ခိၣ်ထီၣ်ဒီး တၢ်ပတုာ်တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤ ကအိၣ်ထီၣ် ခိဖျိတၢ်ဆါသတြိၣ် ခိရီန့ၣ်ဘဲရးစံ (COVID-19) အယီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကဲထီၣ်သးကဒီးတနံၤယီ ဖဲဟါလီၤခိ (၆း၅၀)န့ၣ်ရံၣ်ယၣ်ယၣ်န့ၣ် လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိယုၤဂၤခိကဲဝဲကျဲ ဖဲထီၣ်ကိးထၢၣ် ပျီ လၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤမ့ၢ်လၢပယီၤသးခးတ့ၢ် ပုၤသဝီဖိလၢအခိကျဲ ဖဲဂီၤခိအဆၢကတီၢ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသးဖိ လၢ ခလရ (၃၀) ထံၣ်စိကဒီးသဝီဖိလၢအခိကျဲတဖၣ်အံၤအယီၤ ခးစိယီၤကဒီးအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢအဝဲသ့ၣ်အကျါ **စီၤသးမံ** လၢအမ့ၢ်လီၢ်ကဝီၤပုၤတတၢ်ခိၣ်န့ၣ်တဂၤဘၣ်ဒိးဒီးကျိအယီၤ သံကွံာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.³ ထဲဒ်သဝီဖိလၢအခိကျဲအဂၤ ယဲာ်ဂၤ ယုာ်ဒီး **စီၤသးမံ** အမါဒီးယုာ်ပူၤဖျးအသးချးဝဲန့ၣ်လီၤ.

စီၤသးမံ အသးနံၣ်အိၣ်ဝဲ ၅၀ ဘျဲၣ်, ဒီးအဝဲအိၣ်ဆိးဝဲလၢ အ---သဝီ, ခ---ကရူၢ်, လူၢ်သီကီၢ်ဆၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.⁴ အဝဲမ့ၢ်လီၢ်ကဝီၤပုၤတတၢ်ခိၣ်န့ၣ်တဂၤ, မ့ၢ်စ့ၢ်ကိး **ကီၢ်သ့ၣ်ဂုၢ်စံၣ်ညီၣ်ကီၢ်ခိၣ် (၂) ဂၤတဂၤဒီး** ကမံးတံာ်ကရၢဖိတဂၤလၢ

³ ကညီၣ်တၢ်ကစီၣ်သန့-KIC (လၢအ့ၣ်ဖြၣ် ၂၀၂၀န့ၣ်), “[တၢ်ပတော် ပစ်ခတ်ၣ်ၣ် ဒေသခံ လူထုခေါင်းဆောင်တစ်ဦး သေဆုံးဟု KNU ဖြေ](#)”.
⁴ Network Media Group (လၢအ့ၣ်ဖြၣ် ၂၀၂၀န့ၣ်), “[ကရင်နယ်မြေအတွင်း အရပ်သားတစ်ဦး ပစ်ခတ်ခံရပြီး သေဆုံးမှုအပေါ် မေးမြန်းချက်](#)”.

ယီၣ်လိာ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်ကရူၢ် (Salween Peace Park) လၢအမ့ၢ် လိာ်ကဝီၤပုၤတဝၢသ့ၣ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.⁵ ဝဲတၢ်ကဲထီၣ်သး အနံၤန့ၣ်, စီၤသဲးမံၤဒီးအမၤလဲၤဆူ ဟံၣ်ကီၤထၣ်တၢ်ဆါတၢ်ပူၤအလီၢ် လၢအအိၣ်လၢ မ့ၢ်သဲးဝုၢ်, လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်, ချၢၣ်လွံၢ်ထူၣ်ကီၢ်ရ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဝဲအဝဲသ့ၣ်ယုၢ်ပူၤဖျဲးအသးလၢပယီၤသုးခးအိၣ်ဆၢကတီၢ်, အမၤန့ၢ်ဟူၤစီၤသဲးမံၤကိး ပသုထီၣ်ဝဲ “*ကျိဘၣ်ယၤလံ*” ဘၣ်ဆၣ်ဒီး မ့ၢ်လၢအမၤစ့ၢ်ကိး ဘၣ်ယုၢ်ပူၤဖျဲးလၢအသးသမူဂီၢ်အယံ ကွၢ်က့ၤအလီၢ် ခံတချုးဘၣ်လီၤ. စီၤသဲးမံၤအမၤအံၤ ဘၣ်ဟံၣ်တၢ်ကွၢ်အတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီး သဲးသၣ် ၂,၀၀၀ ဖျၢၣ်လၢအဟဲက့ၤပူၤဝဲန့ၣ် လီၤ. သဝီဖိအဂၤလွံၢ်ဂၤလၢအလဲၤသကိးတၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ် ယုၢ်စိၣ်အတၢ်ပိးတၢ်လီၤန့ၢ်ဝဲ မ့ၢ်လၢအတယၢ်ဖဲဝဲအယံ လီၤ.

KNLA သုးဖိတဖၣ်ဒီး လိာ်ကဝီၤသဝီဖိလဲၤဟံးန့ၢ်က့ၤ စီၤသဲးမံၤအစိၣ်တဘျီဒီးဘၣ်မ့ၢ်လၢ ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ် ဟူးဂဲၤဒီးဝဲ တၢ်ကဲထီၣ်သးလိာ်ကဝီၤန့ၣ်အပူၤအယံလီၤ. ဝဲလၢအ့ၣ်ဖြၣ် ၃သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်န့ၣ်, KNLA သုးဖိတဖၣ် လဲၤကွၢ်စိၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးအလီၢ်န့ၣ် ဒီးမဲၣ်ကလၢနီၤပီၤ (မုၢ်နီၤဘီလူး) အခါ, ထံၣ်ဝဲလၢ ပယီၤသုးဖိတဖၣ်ဆၢထၢၣ် ခိးကွၢ်တၢ်ဝဲ စီၤသဲးမံၤအစိၣ်အယၤန့ၣ်လီၤ. ဝဲ KNLA သုးဖိတဖၣ်လဲၤကွၢ်ကဒီးတဘျီ ဝဲလၢအ့ၣ်ဖြၣ် ၆သီ, ၂၀၂၀ နံၣ်အနံၤန့ၣ် တထံၣ်ဝဲစီၤသဲးမံၤအစိၣ်လၢဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်တယၢ်ဝဲလၢပယီၤသုးတဖၣ် ကစိၣ်ကွၢ်အစိၣ်အံၤ ဒီးန့ၣ်လီၤ အီၤဝဲ အသုးကလၢကပိာ်ကပၤန့ၣ်လီၤ. **ကညီၣ်တၢ်ကစီၣ်သန့ (KIC)** ကျဲးစးဆဲးကျိးဒီး ကီၢ်ပယီၤသုးပုၤကတီၢ် တၢ်ပၤ သုးခိၣ်ဒိၣ်စိ စီၤမ့ၢ်ထီၣ် ဒီး သုးခိၣ်ဒိၣ်စိ မိၤမိၤလၢ ဘၣ်ယးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဘၣ်ဆၣ် ဆဲးကျိးဝဲတန့ၢ်နီတဂၤဘၣ်.⁶

စီၤသဲးမံၤအံၤ ဘၣ်ဟံၣ်လီၤတၢ်ကွၢ်ဝဲအဖိ ယၢ်ဂၤဒီးအမၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤကျၢ်တၢ်

တၢ်ကဲထီၣ်သးခံခါလၢအံၤ မ့ၢ်တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်ဒီး တၢ်မၤပယုဲ **ထံကီၢ်ဒီးဘၣ်တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ (NCA)** အတၢ်ဘျီ **အဆၢဖိ ၅(က) ဒီး ၈(က)** လၢအစံးဝဲ ကရၢလၢအဆဲးလီၤစုမ့ၢ်ကျၢ်တဖၣ် တဘၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် စုကဝဲတၢ်ထီၣ်ဒုးတပျီၣ်တၢ်လၢတၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးဟီၣ်ကဝီၤဘၣ်. တၢ်ကဲထီၣ်သးခံခါတခါမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်မၤပယုဲဝဲ(NCA) အဆၢဖိ **၉(ခ) ဒီး ၇(ခ)** လၢအတြိဝဲ ကရၢလၢအဆဲးလီၤစုမ့ၢ်ကျၢ်တဖၣ်လၢ တဘၣ်မၤသံမၤဝီကမုၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိလၢ တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးအဟီၣ်ကဝီၤပူၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကစီၣ်အဖုၣ်တဘျီအံၤ ဟံၣ်ဖျါဝဲ ကီၢ်ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ်မၤပယုဲဝဲတၢ်ပတုၣ်တၢ်ခးအတၢ်ဘျီတဖၣ်ခိဖျိ တၢ်ပညိၣ် ထီၣ်ဒီးမၤသံမၤဝီဒီး ကမုၢ်ဒီး (KNU) ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်ကွၢ်ကွၢ် လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. လၢအပူၤကွၢ်စ့ၢ်ကိး တၢ်ဒ်အံၤကဲထီၣ်တ့ၢ်ဝဲ ဒီးကီၢ်ပယီၤသုးဖိလၢအမၤပယုဲတၢ်ဘျီတဖၣ် တၢ်တဟံးန့ၢ်အီၤဂ့ၢ်ဝီ နီတမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လီၤဆီဒုၣ်တၢ်, ပယီၤသုးတဖၣ်လၢအခးသံ ကညီၣ်ပုၤတဝၢခိၣ်န့ၢ် **စီၤအိၣ်မူ** ဝဲလၢအ့ၣ်ဖြၣ် ၂၀၁၈ နံၣ်န့ၣ်, တုၤခဲကနံၣ်အံၤ တၢ်တဟံးထီၣ်ဂ့ၢ်ဝီနီတမံၤ လၢတၢ်ကစံၣ်ညိၣ်ဆၢတၢ်တၢ်တၢ်တြိအဂီၢ်ဘၣ်.⁷

လၢတၢ်န့ၣ်အယံ **ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိၣ်ခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG)** အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီဒိၣ်ခိၣ်မုၢ်မုၢ်လၢ တၢ်မၤသံမၤဝီကဲထီၣ် သးခံခါအံၤစ့ၢ်ကိး တၢ်တဟံးထီၣ်န့ၢ် အဝဲသ့ၣ်အဂ့ၢ်အဝီကဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

⁵ ကညီၣ်တၢ်မၤစၢၤဆိၣ်ထွဲတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ် ပုၤဘျးဝဲ(လၢအ့ၣ်ဖြၣ် ၂၀၂၀ နံၣ်), “[Burma Army Kills Karen Community Leader Shopping for Food](#)”.

⁶ ကညီၣ်တၢ်ကစီၣ်သန့ (လၢအ့ၣ်ဖြၣ် ၂၀၂၀ နံၣ်), “[တၢ်မတော် ပစ်ခတ်၍ ဒေသခံ လူထုခေါင်းဆောင်တစ်ဦး သေဆုံးဟု KNU မြှော့](#)”.

⁷ ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိၣ်ခွဲးယၢ်ကရူၢ် (လၢယုၤ ၂၀၁၈နံၣ်), “[A Karen Community Leader, Saw O Moo, Was Murdered by Tamdaw forces in Hpapun District, April 2018](#)”.

လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ ကီၢ်ပယီၤထံကီၢ်ပဒိၣ်ပပုၢ်ကဘၣ်ဟံးထီၣ်ဂ့ၢ်ဝီၣ်လၢအဆိအချ့. လၢကစံၣ်ညီၣ်အပူၤသုးမုၢ်သံၣ်ဘိတဖၣ်ခိဖျိအမၤပယွဲ (NCA) တၢ်ဘျၢအဖီခိၣ် ဒီးကဘၣ်ဆၢထီၣ်စ့ၢ်ကီး ပှၤမၤကမၣ်တၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်တဖၣ် ဆူတၢ်တီတၢ်တြၢ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပိတုၤအလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်ကရၢၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖျၢကိၢ်
ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်ကရၢၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢၤသဘျ့တဖၣ် လၢအၢၣ်လီၤမၤတၢ်လၢကမၤဂ့ၤထီၣ်ပှၤဂ့ၢ်ဝီၣ်ခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမုၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲလီၢ်ကဝီၤန့ၣ်သဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤယါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၢၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကဟ်ဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤ ကမျၢၢ်တဖၣ်အကလုၢ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘိ ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khrgh.org အပူၤသ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

